

نگاهی به هیات احوال شخصیه شیعیان هند

علوم اجتماعی :: چشم انداز ارتباطات فرهنگی :: اسفند 1384 - شماره 21
از 82 تا 82

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/378635>

دانلود شده توسط : رسول جعفریان

تاریخ دانلود : 01/04/1396

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

۴. مجله

- انتشار فصلنامه تخصصی شیعه‌شناسی (الهیات، تاریخ و جامعه‌شناسی شیعیان جهان) که تاکنون ۱۱ شماره آن منتشر گردیده است.

- انتشار فصلنامه تخصصی بانوان شیعه (جنسیت، فرهنگ و دین)، که تاکنون ۵ شماره آن منتشر گردیده است.

- انتشار ماهنامه اخبار شیعیان جهان که شماره دوم آن به چاپ رسیده است.

۵. کنفرانس‌های تخصصی ماهانه

این بخش در واقع تلاشی است برای گسترش حوزه مطالعات شیعی (اعم از کلامی، فلسفی، فقهی، تفسیری، جامعه‌شناختی و مردم‌شناختی) در میان علاقه‌مندان به عرصه مطالعات شیعی.

نمونه‌ای از این سخنرانی‌ها عبارتند از:

۱. شیعه‌شناسی، ضرورت‌ها و رسالت‌ها، آیت الله محمد تقی مصباح یزدی.
۲. شیعیان در روند مناسبات بین‌المللی عصر حاضر، دکتر علی اکبر ولایتی.
۳. شیعیان عراق: ایده‌آل‌ها و چالش‌ها، شهید آیت الله سید محمد باقر حکیم.
۴. احیای جنبه‌های عرفانی و معنوی تشیع، دکتر حسین غفاری.
۵. مسائل اصولی از عقاید و باورهای شیعی، علامه سید مرتضی عسگری.
۶. وضعیت شیعیان امریکا پس از واقعه ۱۱ سپتامبر، دکتر محمد لگنهاوزن.
۷. تحول اندیشه سیاسی در فقه شیعه، آیت الله عمیدزنجانی.
۸. جایگاه شیعیان در قانون اساسی جدید افغانستان، دکتر محمد امین احمدی.
۹. تاثیر تشیع بر شاخه‌های مختلف هنر، دکتر مهدی حجت.
۱۰. تاثیر تشیع بر نظام قضایی و حقوقی ایران، دکتر عباسعلی کدخدایی.

...

۶. واحد ترجمه

استخراج و ترجمه و نقد و واژگان شیعی موجود در دایره المعارف اسلام

۷. راه‌اندازی رشته شیعه‌شناسی

مطالعات مقدماتی شامل تهیه سرفصل دروس و... صورت گرفته و به تایید وزارت علوم تحقیقات و فن‌آوری رسیده است و امید است جذب دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد از سال آینده صورت پذیرد.

تهیه‌کننده: موسسه شیعه‌شناسی.

نگاهی به هیات احوال شخصیه شیعیان هند

پس از مدت‌ها مذاکره و برگزاری جلسات در طی ماه‌های گذشته، سرانجام در جمع گروهی از علمای برجسته شیعه هند، آقای میرزا اطهر که از علمای شهر لکهنو است، تاسیس "هیات احوال شخصیه شیعیان سراسر هند" را اعلام کرد. درخور توجه است که جامعه اقلیت مسلمان از سال‌ها قبل دارای یک تشکیلات بزرگ اسلامی به نام "هیات احوال شخصیه مسلمانان سراسر هند" می‌باشد.

در حال حاضر "هیات قانون گذاری اسلامی سراسر هند" که بزرگ‌ترین تشکیلات اسلامی در هند است در خصوص مسایل و امور فقهی و احکام شرعی و برای رفع معضلات منازعات و رسیدگی به امور اجتماعی و سیاسی مسلمانان موضع‌گیری می‌کند. آقای دکتر کلب صادق به عنوان نماینده شیعیان در این هیات، سمت نایب رییس را به عهده دارد. به سبب اختلاف نظر فقهی در میان اعضای این هیات، قدرت تصمیم‌گیری این تشکیلات کم شده است و در بسیاری از مسایل و امور آموزشی و اجتماعی مانند قوانین طلاق و ارث و آموزش و پرورش مسلمانان، تصمیم واحدی از سوی هیات اتخاذ نشده است. از این رو جمعی از علمای برجسته شیعه در نشست‌های مقدماتی خود با تاسیس یک هیات مستقل برای جامعه شیعیان هند موافقت کردند.

در اولین حضور رسمی و اعلان اهداف و نظرات هیات قانون گذاری شیعه سراسر هند در روز ۲۹ آذر سال جاری در سالن "پیار لعل" واقع در منطقه آی، تی، او در دهلی نو، آقای میرزا اطهر رییس منتخب هیات، اهداف اصلی این تشکیلات مستقل شیعی را بیان کرد. وی تشکیل این هیات را در راستای پرداختن به مسایل تخصصی و فقهی شیعه اعلام کرد و گفت تشکیل یک هیات مستقل به هیچ وجه برای تضعیف و ایجاد اختلاف میان مسلمانان نیست. وی بعضی از اهداف این هیات را به این شرح اعلام کرد:

۱. عدم ایجاد اختلاف و ضدیت با سایر تشکیلات اسلامی هند
 ۲. بررسی و حل مشکلات عمده مسلمانان، خصوصا در وضع کنونی جامعه هند و با توجه بحران‌های بزرگ منطقه‌ای
 ۳. بررسی و حل مشکلات و مسایل مذهبی و فقهی شیعیان با استفاده از فقه جعفری و دستورات ائمه اطهار (ع)
 ۴. تاسیس مراکز آموزشی برای بالابردن سطح آموزش و پرورش شیعیان
 ۵. تلاش برای کارآفرینی و ارتقای توانمندی جوانان شیعه
 ۶. توسعه اقتصادی و اجتماعی و تشکیل مراکز اقتصادی، کارخانه و کارگاه‌های مختلف و به کارگیری شیعیان بیکار در این مراکز
 ۷. ایجاد اتحاد ملی و حزبی در میان شیعیان و حضور در مجامع سیاسی و مجالس هند
 ۸. رسیدگی به امور فرهنگی و اخلاقی شیعیان خصوصا فشر جوان و فعال نمودن علما در این زمینه
- در این اجلاس که توانست توجه علمای طراز اول شیعه را به خود جلب کند نمایندگان شیعیان از سراسر هند حضور داشتند. از دهلی، حجت الاسلام سید علی تقوی نیز در این برنامه به عنوان یکی از میهمانان اصلی برنامه حضور داشت. به غیر از مولانا میرزا اطهر، مولانا سید محمد جعفر، مولانا رضا آقا، مولانا محمود الحسن، مولانا خادم حسین، مولانا شرافت حسین، مولانا ظهیر عباس، مولانا زاهد احمد، مولانا صائم مهدی و دکتر عمار رضوی در برنامه شرکت داشتند. بعضی از سخنرانان این اجلاس پیشنهاد پیگیری دولت برای احیاء و بازسازی جنت البقیع و نیز اهمیت روز قدس را یادآوری کردند.
- یادآور می‌شود که موضوع هسته‌ای ایران در بندهای قطعنامه لحاظ نشده است در حالی که تشکیلاتی برادران اهل سنت و احزاب غیرمسلمان هند حمایت از ایران را موکدا از دولت خواستار شده‌اند.
- در مقابل، بسیاری از علمای مذهبی و روشن‌فکران مسلمان تشکیلات سازمانی مستقل را برای شیعیان نمی‌پسندند و عقیده دارند که ایجاد سازمان‌های موازی برای شیعیان به اختلافات مذهبی بین مسلمانان هند دامن زده و این شائبه را مطرح می‌کند که شیعیان به ابزاری تبدیل شده‌اند که دیگران می‌خواهند با تحریک آن‌ها انسجام داخلی مسلمانان را بر هم زنند. این افراد دلایل زیر را برای ادعای خود مطرح می‌کنند:
۱. مفاد مذهب در بین مسلمانان در برخی از کشورهای شبه قاره صلح و امنیت این کشورها را به مخاطره انداخته است. ایجاد تشکیلات مستقل زمینه را برای گسترش این اختلافات در هند مهیا می‌سازد.
 ۲. در حال حاضر نایب رییس "هیات احوال شخصیه مسلمانان سراسر هند" از علمای شیعه است. حضور علمای شیعه در این هیات موجب می‌شود که تصمیمات این هیات با لحاظ منافع و مصالح شیعیان اتخاذ گردد و تنش‌های مذهبی کاهش یابد. لذا، تشکیل هیات مستقل، این انسجام و وحدت مذهبی را کاهش می‌دهد و به آن لطمه می‌زند.
 ۳. از سوی دیگر، در خصوص مسایل مربوط به احوال شخصیه، شیعیان مشکل خاصی ندارند و بیش‌تر مشکلات اجتماعی به نظرات فقهی بعضی از مذاهب درباره موضوعاتی همچون وقوع سه طلاق در مجلس واحد یا اموری از قبیل "قضیه عمرانه" مربوط می‌شود و تشکیل هیات مستقل شیعیان تاثیری در حل این مشکلات ندارد.
 ۴. وانگهی، اهداف رسمی اعلان شده از سوی برگزارکنندگان این اجتماع، از قبیل نیل به حقوق سیاسی و اجتماعی و اقتصادی و حل مشکل بیکاری، ارتباطی به احوال شخصیه مسلمانان ندارد. چنانچه این اهداف مد نظر باشد، بایستی سازمان‌ها و موسسات دیگری تشکیل شوند که برای تحقق این اهداف اهتمام نمایند.
- تهیه‌کننده: روابط عمومی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی.